موقعیت پناهگاه‌ها یا گریزگاه‌های امن منطقه سکونت خود (مثلا پارک ها یا سوله ها) را برای مواقع بحرانی شناسایی کنید.

کوله‌باری از فرهنگ گیلان برای میهمانان جوان

«علیرضا غاروریانی» مدیر اردوگاه مهر بندرانزلی جمعیت هلال‌احمر می‌گوید: «اینجا فقط امکانات اقامتی در اختیار میهمانان هلال‌احمری قرار نمی‌گیرد، بلکه جدا از برنامه‌های آموزشی سازمان جوانان، برنامه‌هایی در قالب تفریحات سالم برنامه‌ریزی کرده‌ایم. اغلب میهمان‌های ما جوانان، دانشجویان و دانش‌آموزان هستند که اینجا بستر مناسبی برای آموزش در اختیار دارند. برنامه‌های تفریحی را هدفمند و براساس دستورالعمل و رسالت بشردوستانه جمعیت هلال‌احمر برنامه‌های گردشگری و جنگ‌های شبانه را طراحی کرده‌ایم. با استفاده از توان هنرمندان گیلانی فرهنگ و اصطلاحات زبان گیلکی را به داوطلبان یاد می‌دهیم و سنت‌های نوع‌دوستی مردم گیلان را با زبانی شیرین بیان می‌کنیم.

دورهمی بشردوستی در کمپ‌های جوانان

هزار و یک برنامه تفریحی و آموزشی برای جوانان هلال

علی جواهری| ساکش را بسته، کاور سرخ یقه آبی‌اش را پوشیده است و خودش را برای یک ماموریت مهم آماده می‌کند. ماموریت در حاشیه دریای خزر به عمق دوستی‌های بی‌پایان ایثار و فداکاری. داوطلبان جوان و دانشجوی سازمان جوانان هلال‌احمر از ۳۲ استان کشور در پایگاه مهر بندرانزلی دور هم جمع شدند تا میثاقی دوباره برای تحقق آرمان‌های بشردوستانه‌شان ببندند. این اردوها هم مانند سال‌های گذشته با شعار «نشاط و امید» در سراسر کشور برگزار شد. هر تابستان همه اعضای سازمان جوانان جمعیت هلال‌احمر به میزبانی یک استان در یکی از اردوگاه‌ها جمع می‌شوند. آنها در هزارویک برنامه تفریحی، گردشی و آموزشی شرکت می‌کنند و در کنار هم به اهداف بزرگشان می‌اندیشند. در این برنامه دبیران مجامع جوانان و دانشجوی جمعیت هلال‌احمر معرفی می‌شوند. مسئول میزبان اجرایی این دوره اردوگاه مهر بندرانزلی با استان قم است. به بندر انزلی رفتیم و پای صحبت داوطلبان استان‌های مختلف درباره وضع اردو نشستیم و گزارشی از حال‌وهوای اردوگاه تهیه کردیم. در گفت‌وگو با مسئولان هم برنامه‌ریزی‌ها و نحوه میزبانی را جویا شدیم.

ایجاد انگیزه و توان‌افزایی در برنامه‌های تابستانی

اینجا بندرانزلی است. شهر ملوانان و قایق و صیادی. شهری که هویتش را باران معنا می‌کند. شهر خوبی‌ها، شهر تالاب دوست‌داشتنی و اسکله‌ای پر از کشتی‌های غول‌پیکر که تماشای آنها حیرت‌برانگیز است. یکی از اردوگاه‌های سازمان جوانان هلال‌احمر در این شهر واقع شده؛ اردوگاهی که بیش از ۵۰سال میعادگاه سرخ‌پوشان بوده‌است. در ورودی‌اش پرچم هلال‌احمر نصب شده و مرد مهربانی با چهره خندان جلوی در به استقبال میهمانان آمده است. به تک‌تکشان خوشامد می‌گوید. مسیر تا کمپ با پرچم‌های نارنجی و آبی مشخص شده. در محوطه پردار و درخت اردوگاه سکوت حاکم است. گویی هیچ کسی در اردوگاه نیست. یکی از امدادگران استان قم مشغول مرتب کردن بنری است. وقتی از او درباره میهمانان اردوگاه می‌پرسیم، لبخندی می‌زند و می‌گوید: «شما دیر رسیده‌اید. همه سر کلاس هستند. چند دقیقه دیگر تمام می‌شود. گروهی هم برای گردش به تالاب رفته‌اند.» صداهایی که از سالن اجتماعات به گوش می‌رسد، حکایت از پایان کلاس دارد. در عرض چند دقیقه سراسر محوطه پر از سرخ‌پوشان یقه آبی می‌شود. هر یک کاری انجام می‌دهند. گروهی همراه دوستانشان در حال قدم زدن کنار ساحل هستند و عده‌ای از همان زمان بیرون آمدن از کلاس مشغول صحبت درباره کلاس و وضع اردوگاه. «ویدا بیرنوندی» می‌گوید: «همه چیز عالی است. خیلی خوش می‌گذرد. دورهم بودنمان خیلی خوب است. اینجا با فرهنگ‌های مختلف آشنا شدم و حتی چند جمله ترکی یادگرفتم و دوستان زیادی پیدا کردم. تازه کلی هم برنامه داریم. مثلا می‌خواهیم امشب برای یکی از بچه‌ها تولد بگیریم، ولی خودش نمی‌داند.»

مسیر ۲۴ساعته تا اردوگاه

دریا به آرامی موج می‌زند و آفتاب بی‌امان هوا را شرجی کرده است. هرازگاهی خنکای نسیمی دل را همانند شاخ و برگ درختان تکان می‌دهد. حتی یک لحظه هم تکاپو در اردوگاه متوقف نمی‌شود. داوطلبان استان خراسان و چند استان دیگر در حال سوار شدن به مینی‌بوسی هستند که در حال حرکت به طرف آکواریوم بندر است. گروهی از بچه‌ها مشغول بردن چند کارتن به مرکز اجتماعی هستند که یک نفر از در اردوگاه وارد می‌شود، باعث تعجب است، چون همه دانشجویان مستقر شده‌اند. او یکی از دبیران مجمع جوانان است که برای رسیدن به اردوگاه از کهگیلویه حدود ۲۴ ساعت در راه بوده. البته او تنها کسی نیست که برای رسیدن به اردوگاه چنین مسیر طولانی را با اتوبوس طی کرده تا به جمع دوستانش برسد. «فاطمه رستمی» می‌گوید نخستین بار است که در اردو شرکت می‌کند و امسال به‌عنوان دبیر مجمع شهرشان انتخاب شده است: «واقعا فعالیت در هلال‌احمر را دوست دارم. در این اردوها بچه‌ها با هویت واقعی یکدیگر آشنا می‌شوند و برای شکوفایی همدیگر تلاش می‌کنند. این همه راه را آمده‌ام تا اینجا در کنار دوستانی باشم که همفکر هستیم. خیلی اذیت شدم، ولی اکنون که بچه‌ها را می‌بینم لذت می‌برم و با خودم فکر می‌کنم ارزشش را داشت که بیایم.»

کم‌کم به ظهر می‌رسیم. هوا آن‌قدر گرم می‌شود که پرنده هم در محوطه اردوگاه پر نمی‌زند. اما حال‌وهوای داخل کمپ‌ها طور دیگری است. هر کدام از تیم‌ها مشغول کاری هستند و بازار بازی‌های دوز و اسم فامیل گرم است.

وقت مسابقه طناب‌کشی است

هوا کمی خنک‌تر که می‌شود رفت‌وآمدها در محوطه شروع شده و جانی دوباره می‌گیرد. بچه‌ها در حال فراهم کردن یک رقابت جانانه طناب‌کشی هستند. این بار تیم آذربایجان‌شرقی با استان گلستان رقابت می‌کند. شور و هیجان خاصی فضای اردوگاه را پر کرده است. اما در کمپ استان ایلام رفت‌وآمدهای یواشکی مشاهده می‌شود که حکایت از برگزاری تولد است. بچه‌ها از مسئولان درخواست می‌کنند به آنها اجازه خروج دهند تا برای دوستشان کیک تولد بخرند، اما تلاش‌هایشان نتیجه‌بخش نیست و مسئولان اجازه نمی‌دهند. یکی از بچه‌های زنجان قصد رفتن به تالاب را دارد. سریع به طرفش می‌روند و از او می‌خواهند که برای تولد دوستشان کیک بخرد. «حدیث محمدی» می‌گوید: «امروز تولد دوستمان است. می‌خواهیم برایش تولد بگیریم. امیدواریم به مشکل برنخوریم.»

رقابت‌ها همچنان در محوطه ادامه دارد. سروصدای طرفداران هر دو تیم آن‌قدر زیاد است که هیچ‌کس نمی‌تواند نسبت به مسابقه بی‌تفاوت باشد. بازی به دور سوم می‌رسد، چون هر یک از تیم‌های استان گلستان و آذربایجان یک‌بار برنده شده است. کَل کَل اعضای تیم‌ها از تماشاچیان به بازیکنان سرایت می‌کند. اما بالاخره تیم استان گلستان برنده بازی می‌شود. اما در آشپزخانه همه چیز با دور تندتر از بیرون پیش می‌رود. آشپزان شام را آماده می‌کنند. تیم پزشکی و اورژانس هم هر کدام در اتاق‌هایشان آماده‌هستند.

غافلگیری از جنس شادی و خنده

هوا تاریک است. صدای موج دریا همچون موسیقی دل‌انگیزی فضای اردوگاه را به آرامش دعوت می‌کند. دانشجویان به طرف سالن غذاخوری می‌روند و ماجراهای طول روز را تعریف می‌کنند و می‌خندند. غذا خوردن که تمام می‌شود هر کدام به طرف کمپ‌هایشان می‌روند که بلندگو اعلام می‌کند مراسمی در سالن اجتماعات در حال برگزاری است. زمزمه‌ها از این حکایت دارد که این برنامه غیرمنتظره بوده و هیچ اعلام قبلی نشده است. این برنامه غافلگیرکننده را مسئولان اردوگاه برنامه‌ریزی کرده‌اند و قرار است حسابی به همگی خوش بگذرد. همه در سالن اجتماعات جمع شده‌اند. سرپرستان تابلوی استان‌هایشان را در دست دارند. هنرمندان گیلانی روی صحنه می‌آیند و با موسیقی، شعبده‌بازی و نمایش‌های خنده‌دار انرژی فوق‌العاده‌شان را به بچه‌ها انتقال می‌دهند. صدای خنده بچه‌ها تا بیرون اردوگاه می‌رسد. چند ساعت برنامه پرهیجان حال بچه‌ها را جا می‌آورد و همه با شادی به طرف اردوگاه می‌روند. «زهره فخاری» می‌گوید: «برنامه‌ای غافلگیرکننده و جذاب بود. خیلی خوش گذشت. امیدوارم باز هم تکرار شود.»

همه به کمپ‌ها و اتاق‌هایشان می‌روند و جز صدای دریا و جیرجیرک‌ها چیزی به گوش نمی‌رسد. اما صدای خنده بچه‌های ایلام و هم‌صدایی «تولد، تولد، تولدت مبارک» لحظه‌ای قطع نمی‌شود و نشاط و امید را در اردوگاه فریاد می‌زنند.

گفت‌وگو

رئیس سازمان جوانان:

فعالیت‌های هلال‌احمر باید با نگرش جوانان همسو باشد

کسب تجربه‌های جدید یکی از محاسن اردوهای تابستان در سازمان جوانان محسوب می‌شود. دکتر «شهاب‌الدین صابونچی»، رئیس سازمان جوانان درباره نحوه برگزاری این اردوها می‌گوید: «اردوهای تابستانه سازمان جوانان فقط تفریح نیست، همین که این جوانان مهارت‌های زندگی و کاری را یاد بگیرند و با دور از خانواده بودن در جمع زندگی کردن را تجربه کسب کنند و زندگی در محیط‌های سخت را آموزش ببینند، خوب است. البته ما به دنبال آموزش هم هستیم و از هر فرصتی برای تحقق اهداف بشردوستانه هلال‌احمر استفاده خواهیم کرد. باید توجه داشته باشیم که سازمان جوانان هلال‌احمر درگاه ورودی جمعیت هلال‌احمر است، پس باید تمام فعالیت‌هایش اصولی و با دقت بالا انجام گیرد و با نگرش جوانان یکی باشد، چون باید جوانان را جذب مشارکت‌های اجتماعی و بشردوستانه کنیم. اکنون بیشتر افرادی که در سازمان جوانان فعالیت می‌کردند، در سازمان امدادونجات فعال هستند و توانمندی‌های بالایی دارند؛ اینکه بتوانیم یک امدادگر به تمام معنا پرورش دهیم، خیلی مهم است.» او می‌افزاید: «امروز عرصه‌های مختلف مثل آسیب‌های اجتماعی و محرومیت‌زدایی و بسیاری از مسائل دیگر منتظر فعالیت‌های درخشان جوانان است که در این زمینه نحوه هدایت این جوانان بسیار اهمیت دارد. سازمان جوانان هلال‌احمر در تمام این زمینه‌ها وارد شده و کانون‌های مختلفی تشکیل داده است، باید با انگیزه و توان جوانان کارها را دنبال کرد و پیش برد. مسلما اگر دنبال چنین نگرشی باشیم، موفق خواهیم شد.»

صابونچی درباره زمان برگزاری اردوهای سازمان جوانان توضیح می‌دهد: «اردوهای سازمان جوانان از ۱۳ تیرماه آغاز شد و تا نیمه شهریور به‌صورت فشرده در ۳ سطح شهرستانی، استانی و کشوری به‌صورت غیرمتمرکز برگزار می‌شود که نیمی از استان‌ها میزبان و درگیر اجرای این اردوها خواهند شد. اعضای شرکت‌کننده در اردوها شامل گروه‌های مختلف اعضای سازمان جوانان از کانون‌های دانشجویی، دانش‌آموزی، طلاب و روستایی هستند.» رئیس سازمان جوانان می‌افزاید: «اردوهای سازمان جوانان هلال‌احمر با رویکردهای مختلف از جمله تفریحی، فرهنگی، تشکیلاتی، مهارتی و توانمندسازی اجرا می‌شود.»

صابونچی درباره برگزاری اردوی ویژه برای دانش‌آموزان منطقه کرمانشاه توضیح می‌دهد: «اردوی اختصاصی مهر هلال نیز برای دانش‌آموزان استان کرمانشاه (سرپل ذهاب) با جنبه‌های آموزشی و فرهنگی برگزار می‌شود.» رئیس سازمان جوانان همچنین درباره برگزاری اردوهای مربوط به کانون دانش‌آموزی هم توضیح می‌دهد: «اردوهای دوستی که مربوط به کانون دانش‌آموزی سازمان جوانان است، با حضور دبیران در ۴ منطقه (شمال‌شرق، شرق، غرب و جنوب) و ۴ استان مختلف با جنبه تشکیلاتی و آموزشی برگزار می‌شود.» وی درباره اردوهای بوم‌گردی هم توضیح می‌دهد که در مناطق مختلف در سطح‌های استانی و کشوری در زمینه‌های کوهنوردی، جنگل‌نوردی و کویرنوردی در حال اجرا هستند.

معاون جوانان و دانشجویی سازمان جوانان:

همه چیز برای آموزش برنامه‌ریزی شده است

داوطلبان جوان و دانشجوی هلال‌احمر یکی از ستون‌های اصلی داوطلبان هلال‌احمر محسوب می‌شوند. فعالیت‌های بشردوستانه این افراد در زمینه‌های مختلفی مثل محرومیت‌زدایی، مبارزه با آسیب‌های اجتماعی و فرهنگ‌سازی بسیار موثر است، به همین دلیل اردوهای تابستانه دانشجویی با برنامه‌های خاصی برگزار می‌شود که درباره‌اش با «علی گنج کریمی» معاون جوانان و دانشجویی سازمان جوانان گفت‌وگو کرده‌ایم.

• چه برنامه‌ها و رویکردی را برای جوانان و دانشجویان در این اردوها مدنظر دارید؟

رویکرد اردوها نشاط و امید است. امیدواریم این برنامه‌ها با نشاط برگزار شود و به ارتقای امید دانشجویان و جوانان بینجامد. بالا بردن مهارت‌های زندگی اجتماعی در تمام اردوهای جوانان انجام می‌گیرد. اما بخشی از فعالیت‌های این اردو به رسالت جمعیت هلال‌احمر ختم می‌شود که در قالب برنامه‌های مختلف انجام می‌گیرد. طرح مسافران نوروزی و برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی و پرورشی یک امدادگر در خانواده آموزش داده می‌شود. اما باید اعتراف کرد کار در عرصه جوانان و دانشجویان پیچیدگی‌های خاص و منحصری دارد که نیازمند به‌روز کردن برنامه‌هاست.

• کدام استان‌ها و به چه نحوی در این اردوها شرکت می‌کنند؟

همه استان‌ها در اردوهای تابستانه شرکت می‌کنند. سهمیه هر استان براساس میزان جذب داوطلبان فعال و فعالیت‌هایی است که در طول سال انجام می‌دهند. در هر اردو ۵۰۰نفر پذیرش داریم که در ۴ نوبت حضور پیدا می‌کنند. بخش نخست مربوط به بانوان کانون‌های آزاد و جوانان است، بخش دوم برای بانوان کانون‌های دانشجویی، بخش سوم برادران کانون‌های دانشجویی و بخش چهارم هم اردوهای جوانان. بعد از پایان این دوره از ۲۳ مردادماه به بعد در نیشابور کانون‌های روستایی و عشایری را خواهیم داشت و اوایل شهریور ماه هم کانون‌های طلاب برگزار می‌شود.

• چقدر برنامه‌های این اردوها تاثیرگذاری دارد؟ آیا برنامه‌های آموزشی اردوها برای جوانان و دانشجویان ارزیابی هم می‌شود؟

زمانی برنامه‌های سازمان جوانان تاثیرگذار می‌شود که متنوع و به‌روز شوند، به همین دلیل باید از نقاط مثبت و منفی برنامه‌هایمان آگاه باشیم. بدون استثنا در تمام برنامه‌ها و اردوها نظرسنجی و روی نظرها کار کارشناسی انجام می‌دهیم تا بار آموزشی برنامه‌ها در حد استاندارد باقی بماند. با ایده‌ای که از جوانان هلال‌احمری می‌گیریم، برنامه‌های جدیدی را طراحی و به استان‌ها ابلاغ می‌کنیم، به همین دلیل هر سال برنامه‌ریزی دقیق‌تر و اصولی‌تر انجام می‌دهیم. در این دوره با سرگرمی‌ها و طراحی سبک‌های جدید آموزش پذیرای داوطلبان هلال‌احمر هستیم.